

مقایسه اثر ضد عفونی کنندگی اتانول، آب اکسیژنه و دکونکس با اشعه ماوراء بنفش بر روی سطوح و تجهیزات آزمایشگاه تحقیقاتی ناباروری یزد

فاطمه انباری^۱، علی نبی^۲، محمدعلی خلیلی^{۳*}

۱. کارشناس ارشد زیست شناسی سلولی تکوین، مرکز تحقیقاتی درمانی ناباروری، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
۲. دانشجوی دکترای بیولوژی تولید مثل، مرکز تحقیقاتی درمانی ناباروری، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
۳. دکترای جنین شناسی، مرکز تحقیقاتی درمانی ناباروری، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

تاریخ پذیرش: ۹۲/۸/۱۶

تاریخ دریافت: ۹۲/۷/۲

چکیده

مقدمه: ضد عفونی کردن وسایل و سطوح آزمایشگاه به روش های فیزیکی و شیمیایی انجام می شود که نقش موثری در کنترل عفونت های بیماری زا داشته و سلامت افراد را تضمین می کند. هدف از این مطالعه بررسی میزان اثرگذاری ۳ ماده شیمیایی الکل ۷۰٪، دکونکس و آب اکسیژنه H_2O_2 ، همچنین اثر تکمیلی نور ماوراء بنفش به همراه مواد مذکور در ضد عفونی وسایل آزمایشگاه تحقیقاتی ناباروری می باشد.

روش بررسی: سطوح و تجهیزات آزمایشگاه در ابتدا توسط مواد شیمیایی H_2O_2 ، اتانول ۷۰٪ و دکونکس و در مرحله آخر توسط UV ضد عفونی گردیدند. تمام نقاط، به مدت ۴۰ دقیقه از فاصله ۲/۵ متری نور UV را دریافت کردند. قبل و بعد از پرتو دهی از نقاط و وسایل مورد نظر نمونه برداری شد و تعداد کلنی ها شمارش شدند.

یافته ها: تعداد واحد تشکیل دهنده کلنی ها قبل از مرحله ضد عفونی در وسایل اداری ۲۶/۴۳ و در وسایل آزمایشگاهی ۱۷/۱۵ cfu/plate بود. بعد از استفاده از UV، H_2O_2 ، اتانول و دکونکس تعداد کلنی ها به ترتیب به ۲/۵۷، ۰/۴ و ۱/۲۹ و ۰/۷۱ کاهش یافت ($P < ۰/۰۵$). استفاده همزمان از نور UV به همراه H_2O_2 و دکونکس این تعداد را به ۰/۱۴ و ۰/۱۷ کاهش داد. در مورد وسایل اداری تعداد کلنی ها بعد از استفاده از H_2O_2 ، اتانول، دکونکس و UV به ترتیب به ۰، ۱/۶۷، ۱/۲۵ و ۰/۸۳ در استفاده همزمان UV با دکونکس و H_2O_2 به صفر تقلیل یافت.

نتیجه گیری: استفاده از ماده H_2O_2 اثر بسزایی بر روی کاهش تعداد کولونی نسبت به سایر مواد شیمیایی داشت و به دلیل اثرات سمی پایین، پیشنهاد می شود در بخش آزمایشگاه ناباروری استفاده شود. استفاده از اشعه UV روش تکمیلی مناسبی است که در ارتباط با مواد شیمیایی اثرگذاری بهتری دارد.

کلیدواژه ها: اشعه ماوراء بنفش، H_2O_2 ، اتانول ۷۰٪، دکونکس

* نویسنده مسئول: مرکز تحقیقاتی درمانی ناباروری، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، تلفن: ۰۹۱۳۳۵۷۰۸۷۶

پست الکترونیکی: khalili59@hotmail.com

مقدمه

کنترل عوامل بیماری‌زا در محیط آزمایشگاه مستلزم استفاده از روش‌های مناسب برای ضدعفونی کردن می‌باشد. ضدعفونی کردن توسط عوامل فیزیکی و شیمیایی انجام می‌شود که با استفاده از آنها می‌توان میزان میکروارگانیسم‌هایی که موجب بیماری‌زایی می‌شوند را کاهش داد (۱-۲). ضدعفونی‌کننده‌ها برای تامین سلامت انسان بسیار ضروری می‌باشند. این گروه دسته‌ای از مواد شیمیایی هستند که با اثر بر عوامل بیماری‌زایی نظیر باکتری‌ها، ویروس‌ها، قارچ‌ها، اسپور باکتری‌ها و سایر ارگانیسم‌ها آنها را از بین می‌برند و یا از رشد آنها جلوگیری می‌کنند (۳). مواد شیمیایی مانند الکل ۷۰٪ و دکونکس (solarsept (Deconex) از ضدعفونی‌کننده‌های معمول می‌باشند که به صورت محلول در محیط آزمایشگاه استفاده می‌شوند، اما استفاده از این مواد شیمیایی وقت‌گیر بوده و با آزاد کردن ترکیبات فرار آلی (VOC) برای کارکنان مضر می‌باشند (۴-۶).

ترکیبات فرار آلی ترکیباتی بسیار متنوع می‌باشند و می‌توانند توسط گازهای صنعتی، مصالح ساختمانی، رنگ، محصولات تمیزکننده، فیکساتیو، ضدعفونی‌کننده‌ها و سایر مواد شیمیایی ایجاد شوند (۷،۸). این ترکیبات قادرند در محیط کشت جنین حل شوند و بر روی میزان موفقیت لقاح در مراکز ناباروری اثرات منفی ایجاد کنند. به علاوه نشان داده شده است مواد شیمیایی به تنهایی موثر و کارآمد نمی‌باشند و با روش‌های مکملی دیگر بهترین اثربخشی را خواهند داشت (۹).

در مطالعات گذشته به ماده شیمیایی H_2O_2 در آزمایشگاه ناباروری توجه خاصی شده است (۶). این ماده شیمیایی خاصیت ضدویروسی و ضدقارچی دارد و نسبت به سایر مواد شیمیایی عوارض کمتری ایجاد می‌کند، به دلیل اینکه به آب و اکسیژن تجزیه می‌شود و از خود باقیمانده‌ای به جا نمی‌گذارد و سمی نمی‌باشد. البته این ماده خاصیت اکسیدکنندگی بالایی دارد به همین دلیل در غلظت‌های ۳-۶٪ قابل استفاده می‌باشد (۱۰).

تحقیقات متعددی برای روش‌های مناسب‌تر و سالم‌تر در سال‌های متوالی انجام شده است. در سال ۱۸۷۷ از لامپ ماورابنفش (UV) برای ضدعفونی کردن آب استفاده شد (۱۱). در دهه ۱۹۳۰، لامپ UV در برخی بیمارستان‌های آمریکا برای کاهش تعداد باکتری موجود در هوا برای اتاق عمل و در سال‌های بعد از این روش برای حذف آلودگی‌های متفاوت برای محلول‌های خاص استفاده شد (۱۲). این کار برجسته به همراه تحقیقات جدیدتر که ثابت‌کننده کارایی UV است شور و اشتیاق تازه‌ای در خصوص کاربردهای این روش ایجاد کرد (۱۳). برخلاف اغلب ضدعفونی‌کننده‌ها، تشعشع اشعه ماورابنفش، میکروارگانیسم‌ها را به وسیله اثر متقابل شیمیایی غیرفعال نمی‌کند بلکه آنها را به وسیله جذب نور توسط خودشان غیرفعال می‌نماید که باعث واکنش فتوشیمیایی می‌گردد. در نتیجه، سلول‌هایی که در معرض این اشعه قرار گرفته‌اند صدمه دیده و یا نابود می‌شوند (۱۴-۱۵). به همین دلیل مهمترین مزیت UV این است که هیچگونه اثری از خود باقی نمی‌گذارد. در کنار مزایایی که برای UV در نظر گرفته می‌شود معایبی نیز وجود دارد که قابل توجه می‌باشد. میزان دوز و فاصله و زمان تابش از عوامل مهم برای کارآمد بودن پرتودهی با اشعه UV می‌باشد (۱۶). توصیه می‌شود قبل از استفاده از این روش سطوح با مواد شیمیایی تمیز شوند و از لامپ UV در زمان کوتاه استفاده شود (۱۷).

استفاده از مواد شیمیایی سمی مانند الکل در آزمایشگاه ناباروری بسیار مشکل‌ساز می‌باشد و اثر سوء بر روی جنین دارد. با توجه به حساسیت آزمایشگاه‌های ناباروری به دلیل برخورد با سلول‌های زنده، انتخاب ضدعفونی‌کننده مناسب امر ضروری می‌باشد. با وجود اینکه عنوان شده است H_2O_2 به علت تجزیه به آب و اکسیژن اثرات سمی کمی دارد (۱۰)، اما تاکنون مطالعه‌ای در مورد کارایی و میزان میکروبی‌کشی این ماده شیمیایی در آزمایشگاه ناباروری انجام نشده است. هدف این

مطالعه تعیین اثرگذاری ماده H_2O_2 در مقایسه با مواد شیمیایی الکل ۷۰٪ و دکونکس در آزمایشگاه تحقیقاتی ناباروری بوده است و به این دلیل که هر یک از مواد شیمیایی به تنهایی کارآمد نمی‌باشند از لامپ UV به عنوان ضدعفونی‌کننده مکمل استفاده شده است.

روش بررسی

روش ضدعفونی کردن

در این مطالعه از روش توصیفی-مقطعی جهت بررسی سطوح و تجهیزات آزمایشگاهی در آزمایشگاه تحقیقاتی ناباروری در پژوهشکده علوم تولیدمثل یزد استفاده شد. سطوح و تجهیزات آزمایشگاه به صورت روزانه توسط الکل ۷۰٪ و گاز استریل تمیز می‌شدند. در مجموع، ۱۲ وسیله آزمایشگاهی و ۷ وسیله اداری بررسی شدند. وسایل اداری شامل میز کار و کامپیوتر بودند که در بخشی از آزمایشگاه تحقیقاتی به دور از تجهیزات قرار گرفته‌اند و به طور مرتب در تماس با پرسنل می‌باشند، تجهیزات آزمایشگاه نیز شامل وسایلی است که در محیط آزمایشگاه مورد استفاده کاربران قرار می‌گرفت.

قبل از ضدعفونی کردن از محل‌های مورد نظر نمونه‌گیری انجام شد. سپس طبق روال آزمایشگاه سطوح و تجهیزات در چند مرحله، بعد از استفاده کاربران در اواخر وقت اداری ضدعفونی گردید و روز بعد قبل از شروع کار از وسایل نمونه میکروبی گرفته شد. در این مطالعه از ۳ محلول ضدعفونی‌کننده الکل ۷۰٪، دکونکس و H_2O_2 استفاده شد.

دکونکس SOLARSEPT محلولی مناسب با پایه الکی است که می‌توان آن را بر روی سطوح و تجهیزات پزشکی اسپری کرد. H_2O_2 نیز به علت خاصیت خوردگی در غلظت ۳٪ استفاده شد. همچنین بعد از استفاده با آب مقطر بقایای آب اکسیژنه زدوده شد. نحوه کار بدین صورت بود که در ابتدا تمام سطوح و تجهیزات مورد نظر به ۵ قسمت مساوی با ابعاد ۵×۵ cm تقسیم شدند (۴، ۱۶). از یک قسمت جهت بررسی میزان

کلنی‌های میکروبی قبل از ضدعفونی کردن نمونه‌برداری شد. سپس از ۴ قسمت باقیمانده، ۳ قسمت توسط پوشش پلاستیکی پوشیده شد به طوری که هیچگونه مایعی داخل آن نفوذ نکند و به بخش موردنظر ماده ضدعفونی‌کننده الکل ۷۰٪ اسپری شد و اجازه داده شد تا در هوای آزاد خشک شود. برای ماده شیمیایی H_2O_2 و دکونکس نیز به همین صورت کاور یکی از قسمت‌ها برداشته شده و سایر قسمت‌ها توسط پوشش پلاستیکی کاملاً پوشیده شد و بدین صورت از هر ۳ بخش به صورت جداگانه نمونه‌برداری انجام شد. بعد از نمونه‌گیری از وسایل و سطوح ضدعفونی شده برای مقایسه میزان کارایی مواد ضدعفونی شده با UV از لامپ UV سیار stativmodell موجود در اتاق عمل استفاده شد. لامپ UV مورد استفاده مدل Astralux (EKL03) و با توان مصرفی ۳۰ وات و ۲۲۰ ولت تک فاز می‌باشد. در اسرع وقت، بخش چهارم و همچنین بخش‌های دیگری که از قبل توسط مواد شیمیایی ضدعفونی شده بودند، به مدت ۴۰ دقیقه در فاصله ۲/۵ متری از لامپ UV قرار گرفتند (۲). در هنگام استفاده از UV باید آزمایشگاه تخلیه شود و نور UV باید مستقیماً به وسایل تابیده شود. در نهایت از ۱۹ وسیله موجود در آزمایشگاه در ۵ مرحله نمونه برداری شد.

بررسی کلنی‌ها

در ادامه تعداد واحدهای تشکیل‌دهنده کلنی (Colony Forming Units) در هر پلیت اندازه‌گیری شد. از پلیت‌های استاندارد بلاک آگار با خون گوسفند (۵٪) (شرکت دارواش) استفاده شد. این محیط کشت، محیط کشت عمومی مناسب برای رشد اکثر میکروارگانیسم‌ها می‌باشد. پلیت‌ها به انکوباتور ۳۷ درجه منتقل شدند و به مدت ۴۸ ساعت به باکتری‌ها فرصت داده شد تا رشد کنند. به علت اینکه در اکثر موارد تعداد کلنی‌ها کم و در سطح پلیت قابل شمارش بودند به صورت چشمی شمارش گردیدند. هیچگونه تعیین هویتی از کلنی‌ها انجام نشد.

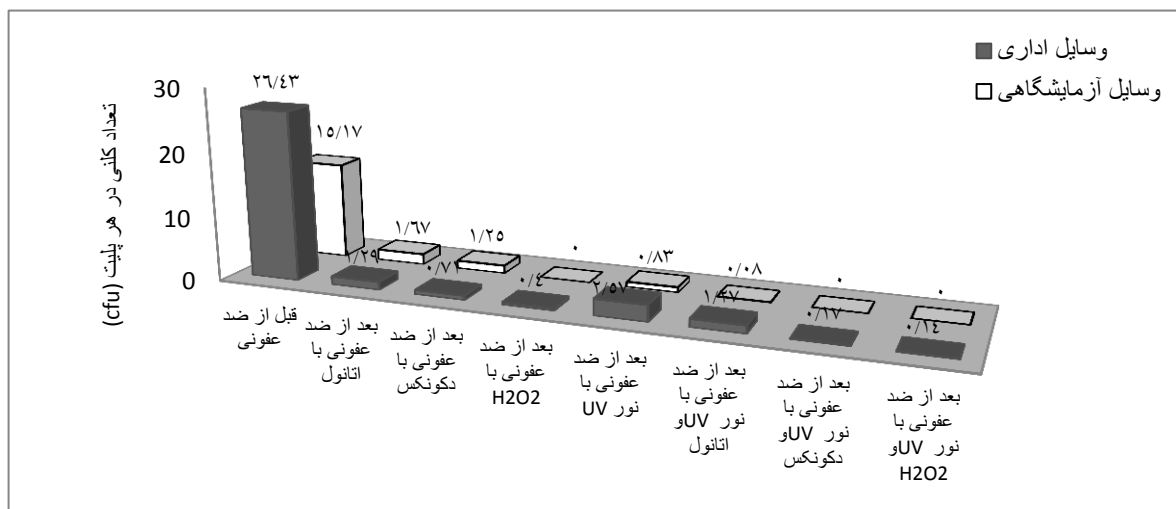
روش آماری

برای مقایسه نتایج حاصل از اندازه‌گیری CFU قبل و بعد از ضدعفونی از تست آماری غیر پارامتریک ویلکوکسون (Wilcoxon Signed Ranks Test) توسط نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۰ استفاده شد. سطح معناداری نیز کمتر از ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

در وسایل اداری، تعداد کلنی‌ها بعد از ضدعفونی با H_2O_2 کاهش بیشتری نسبت به ماده شیمیایی دیگر داشت. به طوری که تعداد کلنی‌ها از ۲۶/۴۳ cfu/plate به ۰/۴ بعد از ضدعفونی با H_2O_2 رسید، در صورتی که

با اتانول و دکونکس تعداد کلنی‌ها به ترتیب به ۱/۲۹ و ۰/۷۱ تقلیل یافتند (نمودار ۱). در هر ۳ مورد کاهش تعداد کلنی‌ها پس از ضدعفونی معنادار بود ($P < ۰/۰۵$). استفاده اضافی از تابش UV به همراه مواد ضدعفونی کننده باعث کاهش چشمگیر در تعداد کلنی‌ها شد. استفاده همزمان UV به همراه دکونکس و H_2O_2 تعداد کلنی‌ها را به ترتیب به ۰/۱۷ cfu/plate و ۰/۱۴ کاهش داد اما در مورد اتانول کاهش معناداری دیده نشد. در هنگام استفاده از UV به تنهایی تعداد کلنی‌ها به ۲/۵۷ cfu/plate کاهش یافت که به نظر می‌رسد نسبت به مواد شیمیایی اثر کمتری داشته است.

نمودار ۱- میانگین تعداد کلنی‌ها در پلیت (CFU) قبل و بعد از ضدعفونی با مواد شیمیایی و نور UV در سطوح وسایل اداری و آزمایشگاهی

کلنی‌ها را تا ۰/۸۳ کاهش داد (نمودار ۱). تمام موارد بعد از ضدعفونی با مواد شیمیایی و لامپ UV کاهش معناداری نشان دادند ($P < ۰/۰۵$). کاهش تعداد کلنی توسط UV نسبت به مواد شیمیایی در مورد وسایل آزمایشگاهی برخلاف وسایل اداری بالاتر بوده است. بیشترین آلودگی در وسایل اداری مربوط به تلفن، موس و کیبورد کامپیوتر و در وسایل آزمایشگاهی مربوط به تانک نیتروژن بود (جدول ۲).

در مورد وسایل آزمایشگاهی تعداد متوسط کلنی‌ها قبل از ضدعفونی ۱۵/۱۷ عدد در هر پلیت بود که نسبت به وسایل اداری کمتر می‌باشد. در وسایل آزمایشگاهی هنگام استفاده از ماده H_2O_2 در هر دو صورت (به تنهایی و به همراه نور UV) تعداد کلنی‌ها به صفر رسید. تعداد کلنی‌ها در هنگام استفاده از اتانول و دکونکس به ۱/۲۹ و ۱/۲۵ و در هنگام استفاده همزمان از UV به ۰/۰۸ و صفر عدد در هر پلیت کاهش یافت. نور UV به تنهایی تعداد

جدول ۱- تعداد کلنی ها در پلیت (CFU) قبل و بعد از ضدعفونی با مواد شیمیایی الکل ۷۰٪، H₂O₂، دکونکس و نور UV در سطوح وسایل اداری آزمایشگاه

قبل از ضدعفونی	بعد از ضدعفونی با H ₂ O ₂	بعد از ضدعفونی با الکل ۷۰٪	بعد از ضدعفونی با دکونکس	بعد از ضدعفونی با اشعه UV	بعد از ضدعفونی با الکل و UV	بعد از ضدعفونی با دکونکس و UV	بعد از ضدعفونی با H ₂ O ₂ و UV
میز کامپیوتر	۴	۱	۲	۳	۰	۱۳	۰
موس کامپیوتر	۲۸	۰	۲	۰	۰	۷	۱
کیبورد	۴۵	۱	۳	۱	۴	۱	۰
میز کار	۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰
تلفن	۸۳	۱	۱	۱	۰	۱	۱
دستگیره در	۱۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰
صندلی	۱۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰

جدول ۲- تعداد کلنی ها در پلیت (CFU) قبل و بعد از ضدعفونی با مواد شیمیایی الکل ۷۰٪، H₂O₂، دکونکس و نور UV در سطوح وسایل آزمایشگاهی

قبل از ضدعفونی	بعد از ضدعفونی با H ₂ O ₂	بعد از ضدعفونی با الکل ۷۰٪	بعد از ضدعفونی با دکونکس	بعد از ضدعفونی با اشعه UV	بعد از ضدعفونی با الکل و UV	بعد از ضدعفونی با دکونکس و UV	بعد از ضدعفونی با H ₂ O ₂ و UV
دستگاه نیدل سازی	۱۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
میکروسکوپ نوری ۱	۳	۰	۱	۰	۰	۰	۰
میکروسکوپ نوری ۲	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰
میکروسکوپ استریو	۱۰	۰	۳	۱	۶	۱	۰
میکروسکوپ ICSI	۳	۰	۰	۱	۳	۰	۰
سانتریفیوژ	۲۳	۰	۴	۱	۰	۰	۰
هود	۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰
انکوباتور CO ₂ دار	۱۷	۰	۱	۲	۰	۰	۰
فور	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰
یخچال	۷	۰	۳	۳	۰	۰	۰
تانک نیتروژن	۱۰۰	۰	۸	۶	۰	۰	۰
warm stage	۲	۰	۰	۰	۱	۰	۰

بحث

نتایج نشان داد که ماده شیمیایی H_2O_2 تاثیر بسزایی در ضدعفونی کردن سطوح آزمایشگاه داشت. تعداد کلنی‌ها توسط H_2O_2 به مراتب کمتر از سایر مواد بوده و به دلیل اینکه ذرات ترکیبات آلی فرار از خود به جا نمی‌گذارد، می‌تواند جایگزین مناسبی برای مواد شیمیایی روتین مانند الکل و دکونکس در آزمایشگاه باشد.

به دلیل نبود سیستم استاندارد برای از بین بردن نوعی از باکتری‌های استافیلوکوکس بیماری‌زا به نام MRSA در سال ۲۰۰۴، French و همکارانش از سیستم ضدعفونی با H_2O_2 بر علیه این باکتری استفاده کردند.

H_2O_2 تعداد کلنی‌ها را که قبل از ضدعفونی به ۱/۲٪ کاهش داد. مشکلی که در این مطالعه در مورد H_2O_2 عنوان شد این بود که برای از بین بردن MRSA به زمان ۵ ساعت نیاز است که در مقایسه با زمان مورد نیاز برای اشعه UV زیاد می‌باشد (۱۸). در مقایسه‌ای بین ضدعفونی‌کنندگی اتانول و H_2O_2 و میزان اثر آنها بر روی جنین موش توسط Lee و همکارانش انجام شد مشخص شد که تعداد کلنی‌ها توسط الکل به ۰/۳ عدد و در مورد H_2O_2 به صفر می‌رسد. ضمناً هر دو ماده شیمیایی جنین‌ها را در مرحله ۲ سلولی متوقف ساخت. نشان داده شد که در آزمایشگاه ناباروری به دلیل حساس بودن جنین آزمایشگاهی به مواد توکسین، مواد ضدعفونی‌کننده شیمیایی مضر می‌باشند (۶).

با کشف اثرات میکروب‌کشی اشعه UV بر روی میکروارگانیسم‌های آب، سطوح و هوا، علاقه زیادی برای استفاده از این روش به خصوص در بخش‌های درمانی به وجود آمد (۴). امروزه استفاده از UV نه به عنوان یک روش مناسب و با ارزش برای مقابله با بیماری‌ها شناخته شده بلکه به عنوان ضدعفونی‌کننده مکمل روش‌های شیمیایی به کار می‌رود (۴).

در هنگام استفاده از لامپ UV باید وسایل و تجهیزات در معرض مستقیم لامپ UV قرار گیرند و چنانچه میکروارگانیسمی در زیر سطوح مورد آزمایش

قرار بگیرند از بین نخواهند رفت. چنانچه در مطالعه حاضر دیده شد کاهش کلنی‌ها توسط لامپ UV نسبت به مواد شیمیایی در وسایل آزمایشگاهی نسبت به وسایل اداری بیشتر بوده که می‌تواند به نحوه پرتو دهی مرتبط باشد. در مطالعه Anderson و همکارانش از نور UV برای ضدعفونی کردن اتاق بیماران استفاده شد و با ماده شیمیایی کلرامین مقایسه‌ای انجام دادند. در آن مطالعه آنها تعداد باکتری‌ها در هر واحد ایزولاسیون از متوسط ۲۹/۵ cfu/plate بعد از ضدعفونی کردن با UV به ۲ و در هنگام استفاده همزمان UV و کلرامین به ۱/۶ کاهش یافت. آنها از زمان ۴۰ دقیقه برای اشعه UV استفاده کردند و عنوان کردند که UVC می‌تواند در بلندمدت، اثر تخریبی بر روی موادی مانند پلاستیک و پلیمر داشته باشد و در نهایت به رنگ و طرح مواد آسیب برساند، همچنین با استفاده بلند مدت طول عمر لامپ‌های UV کاهش می‌یابد که از نظر هزینه مقرون به صرفه نمی‌باشد (۴). در مطالعه Katara بهترین زمان برای اثرگذاری مفید لامپ UV، ۳۰ دقیقه مطرح شده است (۱۷). در این مطالعه فاصله استاندارد و مناسب feet ۸ (۲/۴۳ سانتی‌متر) معرفی گردید که در مطالعه ما نیز فاصله تقریبی ۲/۵ متر در نظر گرفته شد (۱۷). زاویه لامپ سیار مورد استفاده در این آزمایش قابل تغییر بود. در مطالعه Katara لامپ‌های UV آویزان از سقف موثرترین مدل لامپ برای از بین بردن باکتری و قارچ‌ها معرفی شدند (۱۷). در مطالعه فلاحتی و همکارانش از نور UV به مدت زمان ۱۴ ساعت و با طول موج ۲۵۴ nm استفاده شد. در نتایج آنها، نیمی از اتاق‌ها میزان دوز دریافتی UV تقریباً صفر بوده در صورتی که دوز محاسبه شده در نزدیکی لامپ‌ها از دوز استاندارد بالاتر بوده است. دوز رسیده به نقاط مختلف بین صفر تا ۳۷۹۵۱ ژول بر مترمربع بوده است. آنها دلیل این اختلاف را استفاده طولانی مدت از لامپ UV و نحوه نصب لامپ‌های UV عنوان کردند، به طوری که لامپ‌های عمود به دیوار دوز

کمتری را به سطوح کف رسانده و توزیع دوز نیز یکنواختی کمتری داشت (۱۶).

در مطالعه فلاحتی اثر نور UV به تنهایی و با ماده ضد عفونی کننده کورنکس بررسی شد. تعداد کلنی ها در سطوح اتاق عمل از متوسط $68/8 \text{ cfu/sample}$ به $41/67$ بعد از ضد عفونی با UV کاهش یافت که به همراه ماده شیمیایی کورنکس این کاهش به عدد cfu/sample رسید (۱۶).

اشعه UV به صورت ترکیب با دکونکس می تواند ضد عفونی کنندگی مطلوبی را ایجاد کند. روی میز، دستگیره صندلی، کمد لباس، پایه میز و روی یخچال سطوحی بودند که در مطالعه فلاحتی بیشترین آلودگی را داشتند، در مطالعه ما نیز وسایلی مانند موس، کیبورد کامپیوتر، تلفن و تانک نیتروژن بیشترین آلودگی را نشان دادند. به همین دلیل نحوه ضد عفونی کردن تمام وسایل آزمایشگاه حائز اهمیت می باشد.

در مجموع لامپ UV علی رغم مزایایی که دارد برای تمام نقاط مخصوصاً در محل هایی که سایه ایجاد می شود،

مناسب نمی باشد و برای سطوح آزمایشگاه بهتر است در ارتباط با سایر مواد شیمیایی استفاده شود. اشعه مستقیم ماورابنفش در مدت زمان ۴۰-۳۰ دقیقه اکثر باکتری های اسپوردار، بدون اسپور و همچنین قارچ ها را از بین می برد (۱۷).

پیشنهاد می شود مواد شیمیایی ضد عفونی کننده قبل از استفاده از نظر میزان ترکیبات آلی فرار و کارایی تست شوند تا با توجه به نوع آزمایشگاه مناسب ترین محصول مورد استفاده قرار بگیرد. دقت بیشتری در مورد ضد عفونی کردن آزمایشگاه انجام شود و تمام نقاط مدنظر قرار گیرد. ماده شیمیایی H_2O_2 مورد استفاده در این آزمایش ماده پیشنهادی مناسبی برای کاهش VOC می باشد که اثرات میکروبی کشی آن نیز قوی می باشد. با توجه به حساس بودن آزمایشگاه ناباورری از اثرگذاری H_2O_2 بر روی سلول های جنسی می بایست اطمینان حاصل گردد.

منابع

1. Kulkarni AP, Awode RM. A prospective randomised trial to compare the efficacy of povidone-iodine 10% and chlorhexidine 2% for skin disinfection. *Indian J Anaesth* 2013; 57(3):270-5.
2. Andersen BM, Rasch M, Kvist J, Tollefsen T, Lukkassen R, Sandvik L, Welo A. Floor cleaning: effect on bacteria and organic materials in hospital rooms. *The Journal of hospital infection* 2009; 71(1): 57-65.
3. Fjellet AL, Brubakk O, Hochlin K, Solheim N, Andersen BM. Isolation procedures. In: Andersen BM, ed. *Handbook in hygiene and infection control*. Oslo: Ulleval University Hospital; 2003:100-27.
4. Andersen BM, Bånrud H. Comparison of UV C Light and Chemicals for Disinfection of Surfaces in Hospital Isolation Units. *Infect Control HospEpidemiol* 2006; 27: 729-34.
5. Bånrud H, Moan J. Use of short wave ultraviolet radiation for disinfection in operating rooms. *TidsskrNorLaegeforen* 2000; 20(8): 953-62.
6. Lee W, Lingham E, Catt J, Catt S, Pangestu M. Changing old trends in IVF laboratory cleaning and disinfection. Department of Obstetrics and Gynecology Education Centre of Reproduction and Development. 2011.
7. Boone WR, Johnson JE, Locke A-J, Crane MM, Price TM. Control of air quality in an assisted reproductive technology laboratory. *Fertility and Sterility* 1999; 71:150-4.
8. Von Wyl S, Bersinger NA. Air quality in the IVF laboratory: results and survey. *Journal of Assisted Reproduction and Genetics* 2004; 21(10):347-8.

9. Gamage B, A guide to selection and use of disinfectants. BC Center for disease control. 2003; 1-18.
10. Laboratory disinfectants (November 2009) Available: <http://www.lenntech.com/processes/disinfection/chemical/disinfectants-hydrogen-peroxide.htm>.
11. Bintsis T, Litopoulou-Tzanetaki E, Robinson R.K. Existing and potential applications of ultraviolet light in the food industry- a critical review. J of the Science of Food and Agriculture 2000; 80: 637-45.
12. Ichiura H, Kitaoka T, Tanaka H. Removal of indoor pollutants under UV irradiation by a composite TiO₂-zeolite sheet prepared using a papermaking technique. Chemosphere 2003; 50(1): 79-83.
13. GealZquierdo E, Angel Benavides Velasco C, VicenteMaesoEscudero J, García Rodríguez A. The Design of an In Vitro Fertilization (IVF) Laboratory and its Importance in Risk Prevention: Applicability of UV Radiation. Brazilian Archives of Biology and Technology 2009; 52: 1579-86.
14. Paul J, Wilson M, Wilson C. Use of Ultraviolet Lights in Biological Safety Cabinets: A Contrarian View. Applied Biosafety 2006; 11(4): 222-27.
15. Memarzadeh F, Olmsted RN, Bartley JM. Applications of ultraviolet germicidal irradiation disinfection in health care facilities: effective adjunct, but not stand-alone technology. Am J Infect Control 2010; 38: 13-24.
16. Falahati SA, Noorbala MT, Malek M. The Effects of UV C Light and Cornex for Disinfection of Surfaces in Yazd ShahidSadughi Burn Center. Toloee-Behdasht 2011; 1 (34):53-63. [Persian]
17. katarra G, Hemvani N, Chitnis S, Chitnis V, Chitnis DS. surface disinfection by exposure to germicidal uv light. Indian Journal of Medical Microbiology 2008; 26(3): 241-42.
18. French GL, Otter JA, Shannon KP, Adams NM, Watling D, Parks MJ. Tackling contamination of the hospital environment by methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* (MRSA): a comparison between conventional terminal cleaning and hydrogen peroxide vapour decontamination. The Journal of hospital infection 2004; 57: 31-7.